

PÄRNU-JAAGUPI KINDAD
EESTI
(ERM 795)

Kinnaste kudumiseks kasutada tumesinist ja valget peenemat sorti villast lõnga (nn 8/2 lõng) ja viit 1,5 mm jämedust sukavarrast.

Kindaäärise ehk loodus: teha tumesinise lõnga otsast u 80 cm kaugusele ühele vardale algsilmus. Seejärel luua kahe lõngaga kindaäärise silmused. Enne iga silmust pöörata lõngu päripäeva. Luua 84 silmust kohe 4 vardale (igale vardale 21).

Kududa pärast kindaäärist 1 rida parempidi keerdsilmustega ning 1 rida pahempidi. Seejärel kududa soonikkoos (2 parempidi ja 1 pahempidi) **ranne**; värvid reas vastavalt kavandile.

Käelaba kududa parempidiselt kavandil oleva kirja järgi.

Enne kirjaosa kudumist kududa tööproov (nt 20 silmust ja 20 rida). Käelaba silmuste arv leitakse käelaba ülaosa übermõõdu korrutamisel tööproovi silmuste arvuga ja jagamisel tööproovi laiusega.

Et mustri keskpaik jääks käeseljale sümmeetriliselt, märkida kavandil ära käeselja keskkoh (kudumisel satub see parema käe puhul I ja II varda vahekohta, vasaku käe puhul III ja IV varda vahekohta). Mustri ülemineku koht jääb käe välisküljele (ehk IV varda lõppu). Kudumise ajal hoida kirjalõngu vasaku käe nimetissõrmel, kust kahe eri värvi lõnga korral läheb üks lõng peopessa üle nimetissõrme, teine üle keskmise sõrme, seal saab neid neljanda ja viienda sõrmega kinni hoida.

Kui tuleb ühte värvi lõngaga kududa rohkem kui 5 silmust, tuleks lõngu omavahel vahetada, s.t teha keerd peale.

Pöidlaava tehakse siis, kui on kudumisega jõutud pöidla alumise liigese kõrgusele (u 5,5 cm randmest).

Parema käe põial tehakse III varda algusesse (vasaku käe oma II varda lõppu). Parema käe korral kududa III varda alguses enne pöidlaauku 2 silmust, seejärel võtta 19–20 silmust abilõngale, ühtlasi luua III vardal juba olemasolevale kahele silmusele lisaks 19–20 uut silmust. (Vasaku käe puhul jäävad pöidlaaugu servas olevad 2 parempidist silmust II varda lõppu, pöidlaauk jääb nende ette.) Edasi kududa ringselt, kuni väike sõrm on kaetud.

Kahandamiseks kududa I ja III varda alguses 2 silmust ületõstmisega või keerdsilmuse võttega kokku, II ja IV varda lõpus aga 2 silmust parempidi kokku (nn kahe tahiga kahandus). Kui varrastele on jäänud u 6 silmust, tõmmata lõng silmustest läbi ja kinnitada lõngaots seestpoolt.

Pöidla kudumisel korjata 4 vardale lõngal olevad silmused ja pöidlaava taga olevad silmused nii, et esimesel ringil oleks pöidlaava taga silmuseid mõne silmuse võrra vajalikust enam, et ei jääks auke. Järgmist rida kududes viia silmuste arv vastavusse (kokku 38–40 silmust). Pöialt hakata kahandama, kui põial on kaetud poole küüneni. Kahandada samuti kahe tahiga.

Kindalaba ja pöidla kahandamisel võib teha kõik kokkuvõtvad silmused üht ja sama värvi lõngaga (valge või tumesinisega) või vahelduvalt valge ja tumesinise lõngaga.

Pärast kudumist peita ja kinnitada lahtised lõngaotsad. Kinnaste viimistlemiseks aurutada neid kergelt läbi niiske riide.

EESTI KUDUMID

Eesti alal on arheoloogid tuvastanud juba 14. sajandist pärinevaid kudumeid. Sõrmkindaid hakati kirjatud labakinnaste kõrval valmistama 18. sajandi lõpul. Kinnastel on Eesti rahvakommetes ja uskumustes olnud tähtis koht. Arvati, et need hoiavad kandjat vaenulike inimeste ja kurjade jõudude eest, seepärast pandi suvelgi kindad vöö vahele. Kinnastel oli kindel koht ka kosja- ja pulmakommetes. Nende ilu ja rohkuse järgi hinnati neiu väärtust. Varrastel kootud silmkoesemeid iseloomustavad Eesti eri paigus paikkondlikud muustraditsioonid. Piirkonnad, kust pärinevad Eesti kõige erilisema väljanägemisega kindad ja sõrmikud, on Lääne-Eesti rannik ja saared (Kihnu, Hiiumaa, Muhumaa ja Saaremaa) ning Mulgimaa.